

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Eén uit een stad, twee uit een geslacht

Bekeert u, gij afkerige kinderen! Spreekt de HEERE, want Ik heb u getrouwd, en Ik zal u aannemen, één uit een stad, en twee uit een geslacht, en zal u brengen te Sion

Jeremia 3:14

Er zijn van die bijbelteksten, die in het spraakgebruik een eigen leven zijn gaan leiden, zonder dat men vaak nog weet waar ze in Gods Woord te vinden zijn of wat de betekenis precies is.

Zo'n tekst hebben we hier voor ons. Je komt nog wel eens mensen tegen, die deze woorden in een gesprek over de geestelijke zaken te berde brengen. Als er gewezen wordt op het welmenend aanbod van Gods genade, zeggen ze: "Ja maar, er staat toch: *één uit een stad en twee uit een geslacht*." Met andere woorden, het aantal uitverkorenen is zo klein, dat je weinig kans maakt om erbij te horen.

Als we met die redenering in ons achterhoofd op zoek gaan naar de betekenis van onze tekst, is het belangrijk om te vragen naar de context van deze profetie. Wie Jeremia 3 leest, merkt dat we ons hier bevinden in de tijd ná de scheuring van de twaalf stammen. Er wordt gesproken over Juda en Israël als over twee zusters, die beide gezondigd hebben. Israël, reeds weggevoerd in ballingschap, heet 'de afgekeerde' en Juda, dat vooralsnog gespaard is, draagt de naam van 'trouweloze'.

Juda, de achtergebleven zuster, ziet de ernst van haar eigen zonden echter helemaal niet in. Men kijkt in Juda neer op het zwaar bezochte Israël. Maar ondertussen zijn de Judeërs net zo onbekeerlijk als de Israëlieten. En wat de onbekeerlijkheid van Juda zo erg maakt: het is zondigen tegen de roepstemmen van Gods oordelen in!

Wat gebeurt er dan in dit hoofdstuk? Voor de oren van het schijnvrome Juda gaat de HEERE tot het weggevoerde Israël spreken. En het is tot beschaming en tot ontdekking, dat door Jeremia's mond Israël toch nog een woord van troost en opwekking mag horen. Ondanks alles blijkt er bij God nog ontferming te zijn voor dat weggedwaalde volk, dat het verzondigd heeft. In de weg van de waarachtige bekering wil God een nieuw begin maken. Dat is de context van onze tekst. En wat zegt Jeremia dan in onze tekst? Daar klinkt een ontroerende liefdesverklaring van God tegenover dat afkerige Israël. de HEERE maakt duidelijk, dat Hij koste wat kost Israël terug wil hebben. En in dat verband lijkt dan die wonderlijke uitdrukking: *"en Ik zal u aannemen, één uit een stad, en twee uit een geslacht, en zal u brengen te Sion."* Het is duidelijk, als je let op de toon van heel het hoofdstuk, dat dat niet kan betekenen: God wil Zijn liefde maar aan enkelingen betonen. Integendeel, er blijkt precies het omgekeerde te staan!

Want stelt u zich dan de situatie voor. Israël is zo goed als uitgeroeid; maar weinigen hebben de inval van de Assyriërs overleefd en ze zijn als een schamel overblijfsel meegevoerd naar het oosten. En tot dat overblijfsel zegt de profeet dan namens God: Bekeert u toch! Ik zal u aannemen... al was het er dan maar één uit een stad, maar één inwoner van zo'n stad uit Israël, een man of vrouw, jongen of meisje, die nu zucht in een vreemd land... al was het er maar één, die in die nood zijn zonde gaat inleven en belijden... maar die ene is bij Mij welkom. En al waren het er maar twee uit een hele familie, zo'n familie waar toch al weinig van over

is, en die nu verstrooid is in het land van de ballingschap... al waren het er dan maar een paar, maar Ik zie ze niet over het hoofd. In de weg van de waarachtige bekering zal Ik ze aannemen, spreekt de HEERE!

Onze tekst is geen woord dat mensen uitsluit, omdat de HEERE karig is, en zegt: zoveel mensen zijn welkom en als er drie uit een stad tot bekering komen, dan hebben er twee met eerbied gesproken pech gehad! Nee, onze tekst geeft aan, hoezeer de HEERE op de bekering van de ballingen uit is en dat Hij ook ontferming kent, als het er maar weinigen zouden zijn. Matthew Henry tekent daarom bij onze tekst aan: *"Van de weinigen, die terugkeren tot God zal Hij er niet één over het hoofd zien, maar ze zullen allen tot de berg Sion gebracht worden."*

Zo bezien zijn er minstens drie lessen uit deze tekst te trekken.

De eerste les is een algemene regel voor het lezen van de Bijbel: lees de Schrift in haar verband. Ga niet op de klank af maar lees nauwkeurig wat de HEERE te zeggen heeft. In de tweede plaats wil onze tekst ons met name leren, dat God geen karig God is, maar dat Hij ruim is in Zijn aanbod en genade, dat meer nog dan Jeremia kon verkondigen, een grond heeft gevonden in het werk van Christus. En onze tekst stelt ons daarbij voluit schuldig en verantwoordelijk. We horen onze naam: afkerige kinderen. En we horen de oproep: bekeert u! Maar wat een aansporing ligt er in deze woorden, als we mogen horen dat zelfs één of twee zondaren die op hun plaats komen voor God door Hem niet worden vergeten. Dat laatste levert trouwens nog een derde les op: de HEERE rekent anders dan wij. En let dan op die telwoorden: één en twee. Dat zijn getallen die ons weinig zeggen. Wij vergapen ons aan het massale. Wij komen pas onder de indruk als er opzienbarende dingen gebeuren of beleefd worden. Jeremia stemt op oudtestamenti-

sche wijze in met het nieuwtestamentische woord: daar is vreugde voor het aangezicht van de engelen als er één zondaar is, die zich bekeert! God ziet geen ellendige, die last kreeg van zijn zonden, over het hoofd. Hij besteedt zorg aan verslagenen van hart, ook aan enkelingen, die temidden van een onbekeerlijk volk tot Hem gaan roepen. In de volheid des tijds zond Hij Christus, de goede Herder, Die van Zichzelf zegt dat Hij er op uitgaat als Hij van de honderd schapen er een in de kooi mist! Dat mag moed geven aan schuldverslagen harten. De HEERE zoekt het behoud, ook van een of twee afkerige kinderen. En daartoe roept Hij ze tot bekering, want dat is de weg waarin afkerige kinderen Gods kinderen worden. En als het er dan maar een of twee zijn, dan is dat nooit de HEERE aan te rekenen, maar alleen de mens. Neem die lessen ter harte. U, die

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk.

Telefoon: 0184-669116.

Fax: 084-8509558.

Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,75 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

een balling bent buiten het verloren paradijs; bekeert u van uw dwaalwegen en zoek de HEERE terwijl Hij te vinden is! Dan mag u delen in de belofte, die God aan Israel deed. Dan brengt Hij u Zelf in Sion. Op weg daarheen is Zijn volk wel als een 'klein kuddeke', maar als ze eenmaal thuiskomen, zal het een schare zijn die niemand tellen kan. En een schare, die het afgeleerd heeft om klein van Gods genade te denken of om Hem te beschuldigen. Integendeel, ze leren door genade om de HEERE te loven voor Zijn milde goedheid. Hier in beginsel, straks volmaakt.

Ds. A. van der Zwan.

Van de redactie

Inhoud.

U treft een meditatie aan van ds. A. van der Zwan over een tekst die nogal eens verkeerd wordt begrepen: Jeremia 3: 14. Ds. J.P. Boiten geeft informatie over het werk van de Generale Synode. Ds. M.C. Tanis schrijft een artikel over het werk van een predikant waarin hij waarschuwt tegen onterechte klachten van de zijde van de predikant en wijst op het heerlijke, rijke en veelomvattende werk dat een predikant mag doen. Ds. J.H. van Dijk reikt opnieuw veel informatie

De Generale Synode (6).

Dinsdag 23 oktober komen de afgevaardigden van de synode bijeen in Nunspeet voor de tweede zittingsweek. Op de agenda staat het **Landelijk Kerkelijk Bureau**. Grote waardering is er voor de werkzaamheden van deze deputaten. Er is een enorme kwaliteitsverbetering aangebracht.

Ter tafel ligt een nieuw directiestatuut. Oud. v.d. Poel vraagt of een jurist naar dit statuut heeft gekeken? Oud. R. Procee wijst op de grenzen van de uitbouw. Voor de professionalisering moet veel worden opgebracht! Oud. Overwater pleit er voor om juridische verificatie van dit statuut te laten plaats vinden, alvorens een besluit te nemen. Van de kant van deputaten wordt betoogd dat het niet om een juridische zaak gaat maar om een onderlinge vastlegging van de regels. De commissie kan zich ook vinden in dit directiestatuut, zodat de synode dit aanvaardt. Rondom de website is er nog onvoldoende beleid ontwikkeld. Het gebruik, de verantwoordelijkheid

aan over ICT. Omdat ons blad vol was treft u geen artikel 'Voor de jeugd' aan van de hand van ds. K. Visser.

Ds. M. Vlietstra

We leven mee met ds. Vlietstra die als u dit leest waarschijnlijk een ingreep in het ziekenhuis heeft ondergaan. We hopen dat de Heere hem goed en nabij mag zijn en dat hij spoedig mag herstellen.

Verschijningsdatum volgende nummer.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. donderdag 13 december verschijnen. Copy graag binnen donderdag 6 december.

AvH.

Van de administratie

Sinds het verschijnen van het vorige nummer van Bewaar het Pand konden wij twee nieuwe abonnees aan ons bestand toevoegen, terwijl f. 115,- aan giften werd ontvangen ten behoeve van de instandhouding van ons blad. Voor zowel de opgave van nieuwe abonnees, alsmede de giften hartelijk dank. Met vriendelijke groet,

P.J. Boers

e.d. moet worden onderzocht. Een voorstel vanuit de vergadering om de website voorlopig te sluiten, haalt het niet. De synode besluit enkele wijzigingen in de instructie voor deputaten aan te brengen. De Particuliere Synode van het Noorden heeft een **instructie** ingediend waarin wordt verzocht te komen tot een regeling inzake een gemeente die te maken heeft met een langdurig zieke predikant. De commissie wijst er op dat het primair de taak van de kerkenraad is om de zorg voor het functioneren van haar predikant te behartigen. Nadat de rapporteur, br. A.J. v.d. Wekken heeft aangegeven wat onder langdurig ziek zijn en wat onder kleinere gemeenten moet worden verstaan, neemt de synode hierover de volgende besluiten:

Als een predikant langer dan zes maanden ziek is, kan de kerkenraad zich tot de classis wenden om hulp. Aan deputaten Onderlinge Bijstand en Advies wordt opgedragen kleinere gemeenten financieel bijstand te verle-

nen voor extra kosten ten gevolge van langdurige ziekte van hun predikant.

Hierna buigt de synode zich over het rapport van Deputaten **Onderlinge Bijstand en Advies**.

Deputaten stellen voor om uitbreiding te geven aan hun steunverlening. De commissie maakt er bezwaar tegen dat de "bijzondere gevallen" veel te algemeen zijn gesteld. Ter synode maken deputaten duidelijk niet alle gevallen nauwkeurig te willen omschrijven, om te voorkomen dat bepaalde moeilijke situaties niet voor steun in aanmerking zouden komen. Vanuit de vergadering worden voorstellen ingediend waarin een maximaal bedrag wordt genoemd voor het verlenen van steun. Deze voorstellen neemt de commissie mee ter nadere overweging.

Opnieuw komt onze verhouding tot de **Gereformeerde Bond** aan de orde. De secretaris van de Gereformeerde Bond drs. P.J. Vergunst is aanwezig. Het gaat de commissie te ver om nu bijlage 6 KO aan te passen om kanselruil al mogelijk te maken. Hier moet eerst verder over worden nagedacht, en de consequenties ervan overwogen. Wel stelt de commissie voor dat deputaten onderzoeken in hoeverre er ruimte is om met plaatselijke hervormd-gereformeerde gemeenten te komen tot nauwer kerkelijk samenleven indien plaatselijk art. 29 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis voluit wordt nageleefd. Ds. J.P. Boiten vraagt wat onder hervormd-gereformeerde gemeenten moet worden verstaan. Er zijn gemeenten die wel de gereformeerde belijdenis onderschrijven, maar toch geen lid zijn van de GB. Oud. Baan wil de uitspraak bereid te zijn tot samenwerking op het terrein van o.a. onderwijs, aanvullen met de hertaling van de klassieke formulieren en tevens opnemen in het besluit. Ds. E.J. v.d. Linde vraagt een uitbreiding van het voorstel over het naleven van art. 29 NGB: "en daarbij aan te geven hoe die naleving wordt vastgesteld." Ds. A.K. Wallet verzoekt om art. 29 NGB nader te stipuleren en duidelijk aan te geven dat het om de drie kenmerken van de kerk gaat: zuivere bediening van het Woord en van de sacramenten en de handhaving van de kerkelijke tucht. Ds. R. Kok gaat als rapporteur op de vragen in. Op de vraag welke gemeenten als hervormd-gereformeerd aangemerkt kunnen worden, luidt het antwoord: gemeenten die als zodanig in het adresboekje van de Gereformeerde

Bond staan. De commissie acht haar voorstel voldoende duidelijk, zodat de aanvullingen niet worden overgenomen. In het rapport van deputaten wordt bv duidelijk gesproken over de kenmerken van de ware kerk.

Namens deputaten zegt prof. Maris dat men verheugd is over deze ontwikkeling. Samen met de Gereformeerde Bond willen we de gereformeerde theologie zo helder mogelijk gestalten geven. Als het over art. 29 NGB gaat: een plaatselijke hervormde gemeente moet dan uitspreken op de gereformeerde belijdenis te staan inclusief art. 29 NGB.

Na nog een tweede ronde wordt het voorstel van de commissie verheven tot besluit van de synode. De voorzitter ds. J. Plantinga spreekt van een historisch besluit: "we hopen dat God Zijn zegen hierover geeft."

De synode van 1998 besloot de gesprekken met de commissie van de Nederlands Gereformeerde kerken te beëindigen en bijlage 6 van de KO voortaan niet meer toe te passen op de relatie met de Nederlands Gereformeerde kerken. Er zijn veertien **revisieverzoeken** ingediend waarin gevraagd wordt dit besluit te herzien. De commissie heeft de bezwaren onderzocht en is van oordeel dat in deze revisieverzoeken geen zaken worden genoemd die niet reeds op de synode van '98 ter sprake zijn geweest, zodat er geen basis is om de genomen besluiten te herzien. Ds. H. de Bruijne vraagt of het niet zwaar moet wegen dat de Bijbelse onderbouwing ontbreekt, zoals één van de bezwaren luidt. Oud. Koole stelt dat hij de discrepantie tussen wat plaatselijk is bereikt en wat landelijk is geschied, nog altijd moeilijk vindt. Ds. C.D. Affourtit brengt naar voren dat het een goed gereformeerde zaak is om uit te gaan van de plaatselijke situatie. De rapporteur ds. P.D.J. Buijs beantwoordt de vragen. Hij stelt dat het niet nodig is dat in een besluit altijd Bijbelse gronden worden aangevoerd. Het staat wel op de achtergrond. Er is een verschil tussen wat plaatselijk werd bereikt, en de landelijke ontwikkelingen. De synode wijst de revisieverzoeken af en besluit tevens een schrijven aan de Landelijke Vergadering van de Nederlands Gereformeerde Kerken te zenden met een krachtig appel om helderheid te geven over hun gebondenheid aan Schrift en confessie.

Opnieuw komen de revisieverzoeken inzake **Vrouw en Ambt** aan de orde.

De kerkenraden van Arnhem, Dronten, Gouda en Nieuwegein hebben een revisieverzoek ingediend. Zij vragen o.a. dat de synode uitsprekt dat zowel het meerderheids- als het minderheidsstandpunt niet onschriftuurlijk is en dat de ambten kunnen worden opengesteld voor de vrouw, en het aan de vrijheid van de plaatselijke kerken over te laten om al dan niet tot invulling daarvan over te gaan. De rapporteur verduidelijkt de lijn die de commissie volgt. Als de synode nader op de ambtsleer moet ingaan, kan dat alleen via een instructie aan de orde komen. De vorige synode is omzichtig te werk gegaan. We kunnen niet stellen dat het ene standpunt evenveel recht heeft als het andere standpunt. Dit is niet een zaak die aan de christelijke vrijheid van de plaatselijke kerk kan worden overgelaten. De revisieverzoeken van Dronten, Gouda en Nieuwegein worden afgewezen. Over de argumentatie van Arnhem zal de commissie zich nog nader beraden.

De vorige synode gaf aan deputaten voor revisie van de kerkorde de opdracht te bezien **hoe art. 69 KO functioneert** en zou moeten functioneren. Dit artikel zegt dat in de eredienst de psalmen worden gezongen. Deputaten stellen in meerderheid voor dat ook andere liederen gezongen kunnen worden die de toets van Schrift en belijdenis kunnen doorstaan. Deputaat ds. M. v.d. Sluys stelt voor om art. 69 niet uit te breiden.

Uit het commissierapport spreekt grote verlegenheid. Er zijn gemeenten die meer zingen dan art 69 toelaat; andere gemeenten hebben genoeg aan het zingen van de psalmen. Deze situatie is onbevredigend. Moeten we het kerklied maar vrij geven en de verantwoordelijkheid bij elke kerkenraad leggen? Welk besluit ook wordt genomen, er zijn altijd gemeenten die zich bezwaard voelen. De synodecommissie constateert met verdriet dat er eigenlijk geen uitweg is. De commissie stelt voor een deputaatschap in te stellen die een aantal liederen zal selecteren die in overeenstemming zijn met de Schrift en de gereformeerde belijdenis. Deze kunnen in een eigen bundel de kerken worden aangeboden. Zoals te verwachten was, kwam er van allerlei kanten kritiek op dit voorstel. De wildgroei moet worden tegen gegaan. Er zijn bijbels verantwoorde liederen en het verlangen om gezongen te zingen is legitiem. Anderen pleiten er voor art. 69 niet te veranderen; laten we blijven bij het

Calvinistisch beginsel! Nieuwe voorstellen worden ingediend en de commissie zal zich er op beraden. Deze zaak komt nog terug.

Deputaten voor **revisie van de kerkorde** hebben zich bezonnen op de betekenis van de kerkorde. Deze notitie wordt als inleiding in de nieuwe uitgave van de kerkorde opgenomen. Over de wijzigingen in de huidige formulering van de kerkorde-artikelen zijn er veel vragen. Dit werkt niet

effectief. Afsproken wordt dat de vragen en opmerkingen schriftelijk aan de commissie ter hand worden gesteld. Dan kan de commissie tekstuele voorstellen verwerken en met een nieuw rapport de synode dienen. Over principiële zaken zal er wel gesproken moeten worden ter synode. Deze eerste drukke dag wordt op de gebruikelijke wijze besloten.

Sliedrecht, ds. J. P. Boiten.

Plicht

Wat kan er beleden worden en een poosje later nagelaten. Zo was het te Jeruzalem. Toen het verbond met de Heere op plechtige wijze werd vernieuwd, nam men onder meer voor de tempeldienst te verzorgen. Naast herstelling van de dienst, was goede verzorging geboden. Gesteld werd de vrijwillige bijdrage. Een derde sikkil per jaar voor Gods huis, voor de toonbroden, de dagelijkse spijs en dankoffers in de tempel. Voor de feesten, de wijgaven en de zondoffers. Kortom om al de kosten te bestrijden, die aan de tempeldienst waren verbonden. De eerstelingen van de vruchtbomen en het vee, ook de lossing van de eerstgeboren zoon zouden voor de priesters zijn en de tienden van de akkers voor de levieten. Men beloofde dat alle verplichtingen nagekomen zouden worden. Alle bedragen voor de tempeldienst, voor de priesters en de levieten. Maar wat constateerde Nehemia? Men was nalatig geweest. Het nodige, het gebodene voor de tempeldienst werd niet gegeven. De levieten en de zangers begonnen gebrek te lijden. Het 'zonder zorg' leven was uitgesloten. Door de grove nalatigheid namen zij de wijk en men ging naar het platteland om in eigen levensonderhoud te voorzien. Dit had vanzelf gevolgen voor de tempeldienst. Door dit gebeuren was Nehemia verbolgen. Men had beloofd het huis van de Heere niet in de steek te laten. Nu stelde hij verwijtend de vraag: waarom is het huis Gods verlaten? Deze indringende vraag werd gesteld aan de oversten van het volk. Zij waren verantwoordelijk voor het onderhoud van de levieten en de zangers. Nehemia nam krasse maatregelen. Hij liet de levieten weer terugkomen in Jeruzalem en herstelde hen in hun dienst. Het volk werd aangespoord de tienden weer te geven. Tevens werden er betrouwbare mannen aange-

steld, verantwoordelijk voor de verzorging van de levieten. Ook van deze daad kunnen we zeggen, dat die gedaan werd uit liefde tot het huis, de dienst van de Heere en de plicht tot onderhouding van Zijn dienaren. Wanneer we denken aan vandaag, dan wordt de financiële verantwoordelijkheid door de kerken verstaan. Van noodlijdendheid is geen sprake. De levensstandaard mag behoorlijk zijn. Naar vermogen heeft de kerk financiële regels gesteld waarnaar gehandeld dient te worden. Op elke synode worden voor drie jaar bedragen vastgesteld. Financieel deskundigen zijn daarbij betrokken. Alles vindt op verantwoorde wijze plaats. In de beroepsbrief staat het honorarium met de emolumenten. De belofte wordt gedaan, omdat de beroepen predikant zonder zorg van het Evangelie kan leven en omdat de arbeider zijn loon waard is. Dit gegeven is volledig naar het Woord van de Heere. Het is wil, eis van de Heere. Vandaar dat ook Paulus schrijft aan de gemeente van Korinthe: alto heeft de Heere geordineerd dengenen, die het Evangelie verkondigen, dat zij van het Evangelie leven, 1 Kor. 9: 14. Hoe goed is het, wanneer blijkt dat de lust en de liefde er is om aan de gestelde eis van de Heere 'te voldoen. Daar rust zegen op. Maar nu moet een predikant zich ook goed bewust zijn, wat het betekent dat de gemeente garant staat voor zijn traktement. De gemeente geeft elke keer voor de instandhouding van de eredienst, de dienst des Heeren. Bijzondere gaven, offer vallen daar ook onder. En dan staat niet de onderhouding van het gebouw, maar de onderhouding van de predikant en zijn gezin voorop. Men leeft dus door de gemeente en dat geschiedt om te leven voor de gemeente. Deze wisselwerking mag niet vergeten worden. Door de gemeente, voor de gemeente. Dus nim-

mer geldt: voor wat, hoort wat. Neen, liefdegaven moeten door liefde gedreven beantwoord worden. De predikant moet herder en leraar zijn. Zo moet ook zijn inzet zijn. Zijn willen heeft hij ook uitgesproken. Niet alleen in het uur van bevestiging, maar vanaf het eerste uur, toen gedacht werd aan het predikant zijn. Men meldde zich bij de kerkenraad. Men liet zich onderzoeken voor toelating tot de studie door het curatorium. Men deed examen om kandidaat te worden en beroepbaar gesteld te worden. Men nam een beroep aan. Men onderwierp zich aan het classicaal examen voor bevestiging en intrede. Het 'ja ik, van ganser harte' klonk door het kerkgebouw. Men verbond zich aan de gemeente. Als het goed mag zijn, staat de Goddelijke leiding voorop, maar het doen van de persoon is niet uitgesloten. Dit persoonlijke mag nimmer vergeten worden. Steeds moet aan het feit gedacht worden, dat men niet in loondienst staat, maar in het ambt van dienaar des Woords. Men bekleedt een Goddelijk ambt. Door de Heere gegeven. Dus staat men uiteindelijk in Zijn dienst, in Zijn kerk, zodat in het oog gehouden moet worden de Bijbelse lijn: Heere, laat mij daarbij leven en daaruit en daardoor mijn werk doen. Het bewaart voor klaagzangen. Ik heb het zo... Er worden wat klachten gehoord over traktement en bijzonder over werkdruk. Het is niet overdreven, maar een hele pagina zou daarmee gevuld kunnen worden. Wat een gekreun in kerkbladen! Alsof het ambtelijk leven op zich reden geeft om te klagen. Indien nodig moet er gesprek zijn met de kerkenraad en zeker moet er regelmatig zelfbezinning zijn. Het overzien van het gemeentelijke werkveld. Het kan zijn dat de orde van werken veranderd moet worden of nevenfuncties afgestoten. Wie zich niet af en toe zet tot evaluatie van het werk en alles maar laat zoals het is zal onherroepelijk de rekening gepresenteerd krijgen en dan kan het te laat zijn. Eigen gemeente gaat in alles voor. Hoe groter de gemeente is hoe meer die gemeente vraagt en mag eisen. Althans wat gegeven is. En dit staat in elke beroepsbrief. Tot de gevraagde diensten behoort heel wat, maar in het licht van de Schrift niet teveel. Goed is het wanneer er plichtsbefes leeft. En dan wederzijds. Bij gemeente en predikant. Het gebed, meelevendheid en offervaardigheid bij de gemeente en het met hart en ziel werken bij de predikant. Levend vanuit de overtuiging: de Heere heeft mij hier geroepen en uit

genade zal Zijn getrouwheid in alles blijken. De gerichtheid op het dienstwerk wil de Heere geven en dat steeds weer. Hij geeft ook blijdschap. Bij de gemeente blijmoedigheid in het geven en bij de predikant liefde tot de dienst. Het wordt en zo voor het hele leven: Uw liefdedienst heeft mij nog nooit verdrot. Van de dienst van de Heere krijgt men geen spijt.

Heeft men geen spijt. En als het over klachten gaat: een predikant schreef eens: spreek je uit voor de Heere op de studeerkamer of aan de voet van de preekstoel. Op de preekstoel de nood

en de behoefte van de gemeente. Wetend, gelovend, dat de Heere is de Vervuller van de tijdelijke en geestelijke nooddrift. Gods knechten onder vinden het. En daarom niet klagen, maar vragen om kracht en dat de plicht een lust mag zijn. Ik mag werken in de gemeente. Gegeven door Hem! En Hij Die roept is getrouw, die het ook doen zal. 1 Thess. 5: 24. Matthew Henry voegt aan zijn verklaring het volgende: Onze getrouwheid aan de Heere is het uitvloeisel van Zijn getrouwheid aan ons.

Ds. M.C. Tanis.

ICT, wat moeten wij er mee? (7)

Internetverslaving

Wanneer kan ik weten, dat ik verslaafd ben aan het gebruik van internet? Ongetwijfeld kan deze vraag bij u, na het lezen van het laatste artikel over dit onderwerp, opgekomen zijn. Daaruit blijkt dan in ieder geval uw betrokkenheid met dit inmiddels veel besproken en beschreven 'hot item'. Want dat is het ontgezeglijk, gelet op de keur aan meningen en gedachten over dit onderwerp. Van ons landelijk contact jeugdverenigingen, beter bekend als het LCJ, kreeg ik inzage in de nog te verschijnen schets van de reeks Handreiking. Daarin was o.a. een test voor het jongeren internetgedrag opgenomen. Uiteraard gelden dezelfde kenmerken voor onze ouderen (!). Onderstaande vragen moeten dan met ja of neen beantwoord worden:

- 1 Ik internet regelmatig langer dan ik van plan was.
- 2 Vrienden of familie klagen wel eens over mijn internetgedrag.
- 3 Werk of school lijden onder mijn internet gedrag.
- 4 Internet helpt me om vervelende gedachten kwijt te raken.
- 5 Internet kost me regelmatig mijn nachtrust.
- 6 Ik zeg regelmatig: 'Nou nog een paar minuutjes dan'.
- 7 Ik probeer mijn internetgedrag wel eens te verminderen.
- 8 Als ik niet on-line ben, speelt internet wel eens door mijn hoofd.
- 9 Ik raak geïrriteerd als iemand mij stoort terwijl ik aan het internetten ben.
- 10 Ik voel me down en nerveus als ik niet op internet ben

Wie meer dan twee van bovenstaande vragen met 'ja' beantwoord heeft,

moet zich tot de verslaafden onder de internetters rekenen!

Hoe moeten wij er nu mee omgaan?

Met toestemming van de commissie Handreiking neem ik er de volgende overwegingen c.q. aanbevelingen uit over.

Van veel video's, films en computerspelletjes, maar ook van zaken zoals pornobladen en van de TV kun je zeggen dat het in de meeste gevallen niet noodzakelijk is voor je werk of studie om ze te hebben. Integendeel, als je ze hebt, nemen ze meestal meer tijd in beslag dan je (achteraf) lief is. En de invloed ervan op je gedachten is vaker negatief dan positief.

Met internet is dit gecompliceerder geworden. Een computer heb je tegenwoordig gewoon nodig als je op school zit. Maar ook als je vrijwilligerswerk of verenigingswerk doet of wilt telebankieren, zul je een PC moeten hebben. Vergeet ook niet de grote stroom e-mail die dagelijks over de telefoonlijnen in ons land verstuurd wordt. Daarnaast zijn er nog allerlei zakelijke toepassingen. In steeds meer gevallen is het nodig dat een computer verbonden is met internet om informatie uit te wisselen. Dat maakt de situatie voor ons zo gecompliceerd. Een computer met modem is niet verkeerd, maar er kan wel veel verkeerd mee gaan. In de schets wordt gesproken over doelloos surfgedrag.

Het is van belang om keuzes te maken. Keuzes die je voor God en je geweten kunt verantwoorden. Dus niet eerst wat jij ervan vindt, maar nagaan wat de Heere er van vindt. Met eerbied gesproken. Gewetens kunnen afstompen, maar de waarden die de Heere ons in Zijn Woord geeft zijn onverander-

lijk. De allereerste vraag is of je internet eigenlijk wel zo hard nodig hebt? Die vraag wordt snel overgeslagen, maar het is goed om daar bewust mee om te gaan. Misschien is e-mail alleen wel voldoende in jouw geval.

Weer een andere keuze is die van een internetaanbieder en abonnementsvorm. Daarbij sta je direct voor de concrete keuze van een open, gefilterd, of geheel gesloten internet. Dit is een fundamentele keuze bij het gebruik van internet waar je goed over na moet denken.

Voor een open internet is op allerlei plaatsen gratis software te krijgen. Vooral voor studenten is dat aantrekkelijk. Enige vorm van selectie in datgene wat aangeboden wordt, is er meestal niet. Dat betekent dus dat 'de zorgvuldigheden dezer wereld en de verleiding van de rijkdom en de begeerlijkheden omtrent de andere dingen' (Markus 4:19) voor je open liggen.

Gefilterd internet wordt door verschillende aanbieders aangeboden.

De voor zover bekend enige vorm van volledig 'gesloten' internet is het RD net. Zij hebben het initiatief genomen om tijd en geld te investeren om een vorm van internet aan te bieden waarvan alle toegankelijk sites vooraf zijn beoordeeld. Een waardevol initiatief wat veel voordelen biedt voor gezinnen en individuele personen die internet vooral gebruiken voor diverse praktische toepassingen, zoals telebankieren en e-mailen.

Tot zover enige 'aanhalingen' uit de Handreiking actueel internet, die t.z.t. zal verschijnen en zeker in een behoefte zal voorzien om onze jeugd te informeren en te instrueren.

Maar hoe gaan wij als ouderen er mee om?

Onze jongeren krijgen voldoende aandacht om onder vertrouwde begeleiding te komen tot een verantwoord gebruik van de informatie communicatie technologie. Al of niet toegepast en geconcretiseerd in het gebruik van internet.

Maar hoe staat het nu met ons als ouderen? Eerder wees ik op het gevaar van een nieuwe vorm van analfabetisme, het digibetisme of de z.g. digitale analfabeten. Hieronder verstaan wij mensen, die door een tekort aan kennis van het gebruik van ICT, vroeg of laat tekort zullen moeten schieten in hun opvoedkundige taak van hun kinderen. Wij moeten weten voor welke gewel-

dig bedreigende situaties onze kinderen kunnen komen staan in een beeldcultuur gerichte samenleving en een steeds meer toenemende informatie-maatschappij.

De gereformeerde gezindte zou niet goed gereformeerd zijn, wanneer wij zouden verwachten, dat over deze gevoelige materie een eensluidende mening bestond en alle neuzen dezelfde kant uitwijzen. Was het op dit ingewikkelde terrein maar waar, maar helaas...

Hier heerst niet alleen een enorme spraakverwarring, maar wat eigenlijk nog veel erger is: een begripsverwarring, die veroorzaakt wordt door mensen, die niet of nauwelijks beseffen wat er aan de hand is in de wereld. Wij moeten ervoor waken niet wereld-

vreemd te worden en te menen daarvoor beschermd en bewaard te zijn tegen allerlei invloeden, die voor ernstige geestelijke schade kan zorgen.

Dat laatste: het gevaar van de geestelijke verwording door het ondoordacht en onverantwoord gebruik van ICT, is beslist reëel. Maar beslist niet reëel is om te veronderstellen, dat wij aan dit gevaar zullen ontkomen, door bewust 'dom' te blijven. Daarom wil ik proberen (want het wordt steeds moeilijker om te verwoorden wat mij bezighoudt) om de eerst volgende keer met u te zoeken naar wegen en oplossingen om te komen tot een evenwichtige beoordeling van de verschillende visies die binnen de gereformeerde gezindte voorkomen op het gebruik van ICT.

J.H. van Dijk

"Benaarstig u om uzelfen Gode beproefd voor te stellen, een arbeider die niet beschaamd wordt, die het woord der waarheid recht snijdt"

(2 Tim. 2:15)

Met deze woorden is onze herder en leraar Ds. A. van Heteren 25 jaar geleden bevestigd in het ambt van dienaar des Woords. De kerkenraad en de gemeente van de Chr. Geref. Kerk Eben-Haëzer op Urk bidden de Heere, dat Hij onze predikant de komende tijd Zijn onmisbare zegen wil schenken in de ambtelijke bediening.

Urk, 16 november 2001
Namens de kerkenraad,
Ds. A.A. Egas, preses
S. Schenk, scriba

16 nov. 1976- 16 nov. 2001.

Het jubileum van ds. A. van Heteren mogen we in ons blad niet onvermeld laten. Zijn inzet en liefde blijkt telkens. Steeds worden artikelen of mededelingen van hem aangetroffen. Niets is hem te veel. De liefde tot het Woord van de Heere, het belijden van de kerk en het welzijn van de leden is steeds zijn drijfveer. Op een naam of een etiket is hij niet uit. Wanneer de genade van de Heere gaat werken in het leven en de betekenis, de waarde daarvan groeit, dan willen we dienen. Dienstknecht, slaaf zijn in dienst van de Heere. Door de werking van de

Heilige Geest vindt dit plaats. Ds. Van Heteren is daar geen vreemdeling van. Dat is groot en geheel onverdiend. Maar verdiend door de Heere Jezus Christus. Gewerkt naar 's Heeren welbehagen. Vandaar dat het te begrijpen is, dat hij zondag 18 november j.l. de intree-tekst te Werkendam, nu 25 jaar geleden, in Urk verkondigde. Romeinen 1: 16 *Want ik schaam mij des Evangelies van Christus niet; want het is een kracht Gods tot zaligheid een eigenlijk die gelooft, eerst den Jood en ook den Griek.* Het thema was: "De begeerte om het Evangelie te

verkondigen." De Heere roept tot die verkondiging. 'k Heb and'ren al de rechten van Uw mond/ Met lust verteld, hen vlijtig onderwezen;/ Uit al den schat van 't grote wereldrond/ Is nooit die vreugd in mijn gemoed gerezen,/ Die 'k steeds in Uw getuigenissen vond,/ Door mij betracht, en and'ren aangeprezen. Ik geloof, dat ik namens alle lezers en lezeressen spreek: ds. Van Heteren, God de Heere geve, dat u dit nog vele jaren mag doen. Ook willen we hem van harte gelukwensen met zijn jubileum. Vanzelf betrekken we zijn vrouw en kinderen daarbij. Op zijn vrouw willen wij bijzonder wijzen. Ze leefde als pastoorse. Haar plaats wist zij in de gemeenten. Hartelijk, meelevendheid. Het moge doorgaan. Persoonlijk heb ik ook vele gedachten. Ongeveer dertig jaar ken ik beiden. Welk een contacten zijn er niet geweest en zijn er nog. In het interview R.D. vrijdag 16 november, wat goed was, stond veel wat mij bekend is. Ook de ervaringen in de gemeenten. Bijzonder trof mij wat door ds. Van Heteren gezegd is: grondige exegese is noodzaak. De vraag die steeds gesteld moet worden is: "wat zegt mij Gods Woord hier. Vanuit de tekst dienen lijnen getrokken te worden naar zowel het dagelijkse als het geestelijke leven." Volledig ben ik het daarmee eens. Het is ook het levenskenmerk van een geroepen dienaar: Woordgerichtheid. Waarde broeder, de Heere late je nog vele jaren werken: tot eer van Zijn Naam, tot schittering van Zijn Woord, tot heil en zegen van oud en jong. En zelf: rijk delen in Zijns volks genoeg!

Ds. M.C. Tanis.

Vul de boodschappentas van een arm gezin in Oost-Europa!

De armoede in Oost-Europa is groot. Veel mensen zien met zorg de winter tegemoet. Voor f 20,- / € 9,- vult u de boodschappentas van een arm gezin. Voldoende om één wintermaand door te komen.

Giro 35 35 181

Hoeveel tassen
neemt u voor
uw rekening?

Stichting Kom Over En Help

Postbus 138 • 3860 AC Nijkerk • Tel. (033) 246 32 08

Deputaatschap voor Israël belegt Israël - dag

Ds. C. Sonneveld werkt momenteel voor een periode van 9 maanden voor het deputaatschap in Israël van de Gereformeerde Gemeenten. Hij hoopt

eind december voor verlof in Nederland te zijn. Tijdens de Israëldag zal uiteraard uitgebreid aandacht besteed worden aan zijn eerste ervaringen.

Voor het eerst zal de dag ook muzikaal opgeluisterd worden en wel door het samengesteld Jongerenkoor o.l.v. Evert van Dijkhuizen. De Israëldag wordt gehouden op D.V. vrijdag 28 december in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Gouda,

Guido de Brès-Stichting
Studiecentrum SGP

Nederlandse Patiënten Vereniging

Op D.V. **zaterdag 15 december a.s.** organiseert de Guido de Brès-Stichting, het studiecentrum van de SGP in samenwerking met de Nederlandse Patiënten Vereniging een conferentie over het indringende thema

De kerkelijke ambtsdrager als ziekentrooster

Aanleiding:

De aanvaarding van de euthanasiewet brengt veel mensen en beroepsgroepen in de problemen. Ook kerkelijke ambtsdragers kunnen in toenemende mate te maken krijgen met moeilijke en ingrijpende vragen die het levenseinde betreffen. Hoe zouden ambtsdragers daar nú, na aanvaarding van de euthanasiewet, in het pastoraat mee om kunnen gaan? Om deze en andere vragen te beantwoorden, organiseert het studiecentrum van de SGP in samenwerking met de NPV een conferentie om kerkelijke ambtsdragers te informeren en toe te rusten. Ook andere belangstellenden zijn welkom.

Sprekers:

- Drs. A.A. Teeuw – Wat is euthanasie?
(verpleeghuisarts in Salem te Ridderkerk)
- Drs. A.J. den Hartog – Wat is palliatieve zorg?
(werkzaam bij de Stichting Cliënt & Kwaliteit in Utrecht)
- Dr. R. Seldenrijk – De levenswensverklaring
(directeur NPV)
- Ds. A. Beens - De kerkelijke ambtsdrager als ziekentrooster
(Ned. Herv. Predikant te Katwijk en oud-voorzitter Stichting Schuilplaats)

Forum:

Naast de sprekers maken de heren ir. B.J. van der Vlies (Tweede Kamerlid SGP) en mr. A. Weggeman (Raad van State) deel uit van het forum. Het forum staat onder leiding van dhr. G. van den Berg (ambtsdrager en Eerste Kamerlid SGP).

Plaats: Gouda, Christelijke Hogeschool de Driestar,
Burgemeester Jamessingel 2

Tijd: 9.30 – 13.00 uur (voor een lunchpakket wordt gezorgd)

Informatie: drs. J. Mulder of drs. J.W. van Berkum

Toegang: gratis

Aanmelding:

Voor 8 december met vermelding van naam, adres en woonplaats

Telefoon: (070) 345 62 26

Fax: (070) 365 59 59

Post: Laan van Meerdervoort 165, 2517 AZ Den Haag

E-mail: studiecentrum@sgp.nl

Na aanmelding krijgt u een informatiepakketje toegestuurd.

Ronsseweg 1-3. De aanvang is om 10.00 uur. Opgave voor deze dag is niet nodig en de toegang is vrij. Een ieder is van harte welkom. In de pauze zijn er broodjes te koop. Ook zal er een boekentafel zijn.

Het programma ziet er als volgt uit:

10.00 uur opening

door de voorzitter Ds. C.J. Meeuse;

interview

met Ds. C. Sonneveld over zijn/het werk in Israël door J.J. de Jong

korte pauze

zang

samengesteld Jongerenkoor

o.l.v. Evert van Dijkhuizen

“Wat gaat Israël u/jou aan?”

toespraak door Ds. W. Visscher’;

11.55 uur sluiting ochtend

door Ds. W. Visscher, met collecte

in de pauze een keuzeprogramma:

- korte diavertoning over Israël
J.J. de Jong;
- korte diavertoning over
Oost-Europa Ds. C. Neele
- Speakercorner: gesprek met/vragen
stellen aan Ds. C. Sonneveld

13.45 uur opening middagbijkomst J. Seip

Ds. C. Neele vertelt over het werk in Oost-Europa

zang door het Jongerenkoor;

korte pauze

forum

o.l.v. Ds. W. Visscher met Ds. C. Sonneveld, Ds. C. Neele en J.J. de Jong

16.00 uur sluiting

tweede voorzitter Ds. W. Silfhout

Deputaatschap voor Israël, Postbus 400, 3440 AK Woerden, 0348-489929

Boekbesprekingen

Dagboeken.

Elk jaar verschijnt er een keur aan dagboeken. Door de hoeveelheid wordt het moeilijk tot een keuze te komen. Soms denk ik weleens: verschijnen er niet teveel dagboeken die qua opzet en inhoud wel erg veel met elkaar gemeen hebben? Zou een goede vorm van samenwerking en afstemming niet nuttig kunnen zijn en bovendien minder werk betekenen voor hen die de stof voor de dagboeken hebben te schrijven of samen te stellen? We willen u meerdere dagboeken aankondigen.

Bij Uitgeverij Den Hertog, Houten verscheen **Leven en licht 2002**, medewerkers: ds. P. den Butter, ds. C. Harinck, ds. W. Harinck, ds. G.C. Kunz, ds. L.W.Ch. Ruijgrok en ds. A. van de Weerd. In kleine uitgave kost

BKG

Stichting Bureau Kraam & Gezinshulp.

omdat zorg meer is dan geholpen worden.....

*Wij bieden u verantwoorde Kraamzorg en Gezinszorg indien u niet verzekerd bent tegen ziektekosten, **maar ook** als u verantwoorde zorg op maat wenst. Bij de BKG staat het gezin centraal en dat betekent (soms) meer dan standaard hulpverlening. Helpende handen zijn belangrijk, maar principieel verantwoorde zorg voor uzelf en uw gezin is de basis voor een goed herstel.*

Onze verzorgenden zijn Rijksgediplomeerd en werken via bemiddeling van de Stichting BKG in gezinnen met een reformatorisch kerkelijke achtergrond door geheel Nederland.

Neem contact op om uw mogelijkheden te bespreken en u ontvangt vrijblijvend het BKG informatiepakket.

U kunt de BKG bereiken via onze centrale inlichtingen en inschrijftelefoon voor **kraamzorg en gezinszorg**,

0341-270778.

(Bij voorkeur tijdens werkdagen tussen 09.00.uur en 12.00.uur.)

Lukt het u niet persoonlijk contact met ons te krijgen spreekt u dan onze voicemail in. U wordt dan zo spoedig mogelijk teruggebeld.

BKG, de zorgverlener die voelt wat u bedoelt!

Help ons méér te doen!

*Steun
onze
Najaars-
actie.*

Voor inlichtingen of (dia-)voorlichting over
Spanje, Cuba of Latijns-Amerika:
tel. 0184 - 61 16 07 of 0548 - 52 19 98

Spaanse Evangelische Zending

Postbus 273 - 3370 AG Hardinxveld-Giessendam
tel./fax : 0184 - 61 16 07 b.g.g. 0548 - 52 19 98
e-mail : sez@rdnet.nl
postbank : 95200 t.n.v. SEZ, Streefkerk
bank : 2510.99.245 t.n.v. SEZ, Streefkerk

Bestuur SEZ: ds. M.C. Tanis, Werkendam voorz.; ds. L.Blok, Ermelo 2^e voorz.; W.M. Damsteeg, Capelle a/d IJssel (secr.); P.J. Boers AA, Streefkerk (penningm.); ds. G. Hendriks, Achterberg; drs. G. Nieuwenhuis, Bodegraven; L.C. Pols, Krimpen a/d IJssel; A.Stam, Apeldoorn; ds. P.J. Teeuw, Veenendaal; ds. A. van de Weerd, Dordrecht.

het f. 14,95 (6,98 euro), in groot letter uitgave f. 22,95 (10,41 euro).

Ook verscheen bij Uitgeverij Den Hertog, Houten **Uit de schat der eeuwen 2**, Bijbels dagboek. In 1998 verscheen deel 1, maar dat is nagenoeg uitverkocht. De opgenomen meditatie's zijn eerder verschenen op blz. 2 van het Reformatorisch Dagblad. Ze zijn afkomstig uit geschriften van Nederlandse, Engelse en Schotse oudvaders uit de 17e en 18e eeuw. Achterin is een lijst opgenomen van de auteurs, de tijd waarin ze geleefd hebben, waar ze als predikant gestaan hebben en de gebruikte boeken. Samensteller van dit dagboek is ing. W. van Gent. Het kost f. 29,50 (13,39 euro).

Bij Uitgeverij Groen, Heerenveen, verscheen **De tijd van je leven (15+)**, Bijbels dagboek voor jongeren onder redactie van dr. Ir. J. van der Graaf, drs. I.A. Kole en ds. L.W. v.d. Meij. Dit dagboek is ontstaan uit bijdragen die eerst gehouden zijn als dagopeningen door een aantal docenten van de Reformatorische Scholengemeenschap Pieter Zandt in Kampen. De genaai-de paperback kost f. 34,50.

Eveneens bij Uitgeverij Groen, Heerenveen, verscheen **Tijd om te leven**, Bijbels dagboek voor het gezin. Hieraan werkten ondermeer mee ds. K. Visser, ds. H. Polinder, ds. J.H. van Dijk, ds. K. Hoefnagel en ds. P. Roos uit onze kerken. Elke meditatie eindigt met een vraag waarover doorgesproken kan worden. Het gezinsdagboek kost f. 39,95.

**Voor
kraamzorg
een goed
begin**

**RST:
kwaliteit in
uw gezin**

RST
Reformatorische
Stichting Thuiszorg
Raadhuisplein 45 - Postbus 154 - 3770 AD Barneveld
Telefoon (0342) 42 23 24